

Gwary polskie na Litwie online!

 zw.lt/wilno-wilenszczyzna/gwary-polskie-na-litwie-online/

„Język polski na Litwie badamy od ponad 20 lat. W 1993 roku powstało Centrum Polonistyczne na UW i już w roku 1995 wspólnie z pierwszymi studentami oraz znanymi badaczami profesorem Walerym Czekmanem i profesorem Haliną Karaś pojechaliśmy w teren. Od tej pory wyjeżdżamy prawie co roku.” – w rozmowie z zw.lt mówi pomysłodawczyni platformy doc. dr Krystyna Rutkowska.

W wyniku prowadzonych badań w Centrum Polonistycznym powstało bogate archiwum gwarowe, w skład którego wchodzi: nagrania dźwiękowe na różnorodne tematy dotyczące języka, historii i kultury, zdjęcia cmentarzy, kościołów, zachowanych byłych dworów i innych zabudowań; filmy utrwalające dawne zwyczaje, obrzędy, pieśni ludowe. Archiwum po wielu latach ujrzało światło dzienne i stało się podstawą do opracowania przewodnika.

„Taki przewodnik może się stać nie tylko swoistą encyklopedią o gwarach polskich na Litwie, lecz też pełnić funkcje pomocy dydaktycznej na studiach polonistycznych, może być przydatny w edukacji szkolnej. Prace nad przewodnikiem zostały dopiero rozpoczęte, pracowaliśmy tylko przez jeden rok. Mamy nadzieję na kontynuację rozpoczętych prac. Naszym marzeniem jest, żeby każda polska wieś była przedstawioną na naszej mapie językowej” – podkreśla Rutkowska oraz dodaje, że platforma jest zarówno w języku polskim, jak i litewskim.

„W ten sposób dążymy do ukazania bogactwa i zróżnicowania gwar ludowych w ich związku z historią i kulturą, ukazania ich specyfiki i unikatowości w porównaniu z polskimi gwarami rdzennymi i polszczyzną ogólną. Jednym z ważnych celów przewodnika jest też uświadomienie, że gwary polskie na Litwie nie są jakimś gorszym językiem, którego należy się wstydzić i stawiać niżej w hierarchii obocznie używanych kodów językowych – języka ogólnopolskiego, języka litewskiego lub rosyjskiego, ale stanowią one polszczyznę równie bogatą i piękną, choć różną od języka ogólnopolskiego” – tłumaczy naukowiec.

„Przez ostatnie trzy lata pracowałam wspólnie z lituanistami w ramach dużego projektu europejskiego. Każdy z nas badał swoje gwary na całym terenie Litwy. Ja się zajmowałam polskimi gwarami i musiałam napisać opracowanie do „Atlasu gwar litewskich“ o zasięgach występowania gwar polskich na Litwie i sposobie ich funkcjonowania. Jestem bardzo dumna, że w tym atlasie jest też mapa, przedstawiając gwary polskie” – mówi Rutkowska.

Platforma gwar polskich na Litwie znajduje się na www.lenkutarmes.flf.vu.lt

Tagi: [gwary polskie na Litwie](#) [Język polski na Litwie](#) [online](#) [Wileńszczyzna](#)